

مفهوم ربط در علم اطلاعات

همه می‌دانند ربط چه چیزی است، اما واقعاً چیست؟

مؤلف:

تفکو ساراسویک

مترجمان:

پرویز یل

(کارشناسی ارشد علم اطلاعات و دانش‌شناسی دانشگاه خوارزمی تهران)

دکتر امیررضا اصنافی

(استادیار گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی دانشگاه شهید بهشتی)

سپهر دانش ۱۳۹۷

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

ساراسویک، تفکو
Saracevic, Tefko

سرشناسه

مفهوم ربط در علم اطلاعات/ مولف تفکو ساراسویک : مترجمان بهروز یل، امیررضا اصنافی.

عنوان و نام پدیدآور

همدان: سپهر دانش ، ۱۳۹۶.

مشخصات نشر

۱۱۰ ص ۱۱۰

مشخصات ظاهری

978-600-776-0

شابک

The notion of relevance in information science : Everybody knows what relevance is but...

وضعیت فهرست نویسی

یادداشت

what is it really, [17].

موضوع

بارزایی اطلاعات

موضوع

Information retrieval

موضوع

ربط

موضوع

Relevance

شناسه افزوده

یل، بهروز، ۱۳۶۲ - مترجم

شناسه افزوده

اصنافی، امیررضا، ۱۳۵۹ - مترجم

رده بندی کنگره

۱۳۹۶ ۷م آس/ ۷۵-ZAT

رده بندی دیویی

۰۲۵/۵۲۴

شماره کتابشناسی ملی

۵۰۸۶۶۰۴

مفهوم ربط در علم اطلاعات

همه می‌دانند ربط چه چیزی است، اما واقعاً چیست؟

مترجمان:

بهرز یل - امیررضا اصنافی

همدان: آرامگاه بوعلی سینا- بلوار خوارزمشهری- کوچه رشید- کوچه رضوی- نبش بن بست نیلوفر- پلاک A3

تلفن: ۰۲۲۷۹۹۳۲۵-۰۸۱ / نمابر: ۰۲۲۷۹۹۳۲۵-۰۸۱ / تلفن همراه: ۰۹۱۸۵۰۵۰۲۱۵

پست الکترونیکی ناشر: SepehrLib@Yahoo.com آدرس وبسایت: www.SepehrLib.ir

فروشگاه کتاب الکترونیکی (E-Book) www.taaghlib.ir

کتاب ناشر	سپهر دانش
کتاب چاپ اول	۱۳۹۰
کتاب چاپ و صحافی	سپهر
کتاب طراحی جلد	آپادانا
کتاب صفحه‌آرایی	علی شریفی
کتاب نوع کاغذ متن	۷۰ گرم
کتاب نوع جلد	گلاس ۲۵۰ گرم
کتاب اندازه و نوع خط	B Zar 14
کتاب قطع کتاب	وزیری
کتاب تیراژ	۱۰۰۰ جلد
کتاب قیمت	۱۶۰۰۰ تومان

ISBN: 978-600-7187-76-0

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

۱	سخنرانی‌های تحلیلی درباره مفاهیم، بازیابی و خدمات اطلاعات
۹	چکیده
۱۱	تشکر و قدردانی
۱۳	مقدمه
۱۵	فصل اول: مقدمه
۲۱	فصل دوم: تاریخچه مختصر
۳۷	فصل سوم: درک، نمونها و ویژگی‌ها
۵۱	فصل چهارم: مدل‌های ربط
۶۷	فصل پنجم: نظریه‌های ربط
۷۷	فصل ششم: بررسی‌های تجربی در رفتار ربط
۹۳	فصل هفتم: بررسی‌های تجربی روی اثرات ربط
۱۱۹	فصل هشتم: اثرات دآوری‌های ربط ناسازگار در نتایج آزمون بازیابی اطلاعات
۱۲۷	فصل نهم: نتیجه‌گیری
۱۳۳	منابع
۱۴۶	زندگی‌نامه نویسنده

چکیده

همه می‌دانند ربط چیست. این مفهوم، تصور “خودتان بهتر می‌دانید” است، و اصلاً نیاز به توضیح ندارد. جستجو برای اطلاعات ربط با استفاده از فناوری اطلاعات، به یک فعالیت فراگیر در جامعه اطلاعاتی معاصر تبدیل شده است. اطلاعات ربط، اطلاعاتی است درباره موضوع یا مشکل موجود - اطلاعات مرتبط، به‌طور مستقیم به ارتباط مؤثر، مربوط است. این کتاب ردیابی سیر تکامل و تاریخچه تفکر و تحقیق درباره ربط در علم اطلاعات و حوزه‌های مرتبط از زمان‌های گذشته است. هدف، ترکیب آن چیزی است که ما در دهه‌های متعدد از تحقیق درباره این مفهوم در علم اطلاعات یاد گرفته‌ایم. این کتاب درباره این است که چگونه مردم با ربط سروکار دارند - این کتاب با این مسئله که سامانه‌ها ربط را به ربط می‌پردازند، سروکار ندارد و الگوریتم‌ها را پوشش نمی‌دهد. بر پایه پیشرفت‌های حوزه بازیابی اطلاعات و سامانه‌های اطلاعاتی دربردارنده مسئله ربط، برخی از پرسش‌های بنیادی پاسخ داده می‌شود: ربط با چه - این آماز می‌شود؟ برخی ویژگی‌ها و نشانه‌های آن چیست؟ چگونه مردم به موضوع ربط می‌پردازند؟ چه چیزی روی بازیابی ربط تأثیر می‌گذارد؟ اثرات قضاوت ناسازگار ربط انسانی در آزمون‌های عملکرد نسبی الگوریتم‌ها یا عملکردی مختلف بازیابی اطلاعات چیست؟ این پرسش‌های اصلی به تفصیل مورد بحث قرار می‌گیرند.

کلیدواژه‌ها

ربط، بازیابی اطلاعات، رفتار ربط، اثرات ربط

مقدمه

همه می‌دانند ربط چه چیز است، اما ربط واقعاً چیست؟ همین، موضوع این کتاب است. درواقع، کتاب یک رساله در مورد تفکر و پژوهش در موضوع ربط در حوزه علم اطلاعات و رشته‌های مرتبط است. ربط مفهومی عمیقاً انسانی است. ربط موضوع مردم است. اطلاعات مرتبط، ارزیابی انسانی، یک داوری و ترسیم ارتباط بین اطلاعات پیش فرض، رفتارپس فرض یا مشکل موجود است. موضوع دیگر: مثل همه مفاهیم انسانی، ربط نامرتب است. این کتاب تلاش می‌کند تا درکی را برای ما نسبت به ربط کمتر نامرتب ایجاد کند.

فناوری اطلاعات معاصر در تلاش است به مردم در دستیابی به اطلاعات مرتبط کمک کند. توالی بی‌پایان سامانه‌ها، فرایندها، الگوریتم و صفحه‌های نمایش برای انجام این کار ایجاد شده‌اند. هر یک از آن‌ها چیزی را در مورد ربط تصور می‌کند. آن‌چه اطلاعات مرتبط را مرتبط می‌کنند- و ربط از همانجا می‌آید- در واقع، دامنه و الگوریتم‌های ربط را نیز تشکیل می‌دهد.

با وجود این، واقعاً «ربط» چیست؟ صادقانه بگویم، ما نمی‌دانیم. همان‌طور که نمی‌دانیم اطلاعات یا انرژی یا ماده یا جاذبه یا زندگی و یا برخی از مفاهیم و پدیده‌های اصلی چیستند. دانشمندی که به ربط می‌پردازد به‌طور آزادانه موضوع «ما نمی‌دانیم» را می‌پذیرد. در عوض، سعی می‌کند به این پرسش به‌طور مستقیم پاسخ دهد، ما مشغول تحقیق در مورد ماهیت، نشانه‌ها، رفتار و اثرات این پدیده و مفاهیم هستیم. نیوتن، گالیله، انیشتین دقیقاً آن را در فیزیک، و واتسون و کریک در زیست‌شناسی مولکولی انجام دادند.

پیشرفت‌های فراوانی در برنامه‌های کاربردی فناوری اطلاعات برای مدیریت اطلاعات به‌طور کلی و برای اطلاعات مرتبط به‌طور خاص ایجاد شده است، ربط خود به یک موضوع تحقیق علمی تبدیل شده است. ماهیت ربط چیست؟ نشانه‌ها، رفتار یا اثرات آن چیست؟

دو دلیل برای پرداختن به این سؤال‌ها وجود دارد. هر دو با سابقه هستند. اولی دانش به خاطر دانش است: برای درک بهتر ربط، دومی عملی است: فرض می‌کنیم که ما بیشتر می‌دانیم و ربط را بهتر درک می‌کنیم، ما می‌توانیم سامانه‌ها، الگوریتم‌ها و فرآیندهایی را به منظور بازیابی اطلاعات مرتبط ایجاد نماییم.

اندکی پس از پایان جنگ جهانی دوم، یکی از جهت‌گیری‌های اصلی علم اطلاعات به سمت توسعه و گسترش روش‌ها و ابزارهایی برای بازیابی اطلاعات مرتبط با استفاده از ربط در فناوری اطلاعات بود. تعجیبی ندارد که پس از آن، بررسی مفهوم ربط موضوع تحقیق خودش شد.

توجه داشته باشید که بخش‌های گسترده‌ای از این کتاب، مبتنی بر مطالعات قبلی ربط توسط نویسنده است: ساراسویک، تفکر (۱۹۷۵). ربط: مرور و چارچوبی برای تفکر در مفهوم علم اطلاعات. مجله انجمن علوم اطلاع‌رسانی آمریکا، ۲۶ (۶)، ۳۲۱-۳۴۳.

ساراسویک، تفکو (۲۰۷۵). مرور بر متون و منابع و ساختار تفکر در مفهوم علم اطلاعات. بخش ۲: ماهیت و نشانه‌های ربط. مجله انجمن علوم و فناوری اطلاعات آمریکا، ۵۸ (۱۳)، ۱۹۱۵-۱۹۳۳.

ساراسویک، تفکو (۲۰۰۷b). ربط: مرور بر متون و منابع و ساختار تفکر در مورد مفهوم علم اطلاعات. بخش ۳: رفتار و اثرات ربط. مجله انجمن علم و فناوری اطلاعات آمریکا، ۵۸ (۱۳)، ۲۱۲۶-۲۱۴۴.

ساراسویک، تفکو (۲۰۰۸). اثرات قضاوت‌های نامربوط ربط روی نتایج آزمون بازیابی اطلاعات: دیدگاه تاریخی. گرایش‌های کتابخانه، ۵۶ (۴)، ۷۶۳-۷۸۳.

ساراسویک، تفکو (۲۰۱۶). ربط: در جستجوی مبنای نظری. در: سونن‌والد، دی^۱ (ویراستار)، توسعه نظریه در علوم اطلاعات. آستین: دانشگاه تگزاس پرس.

تفکو ساراسویک

جولای ۲۰۱۶

¹. Sonnenwald, D.